

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 1989

Σεβαστέ μου κ. Γενικέ,

Σημαντική πρόοδο παρουσίασε από τα μέσα του λήγοντος έτους και εξέως ή υλικοτεχνική ύποδομή του Κ.Ε.Α. μετά την διάθεση πιστώσεων προς την 'Ακαδημία. 'Αναφέρονται τα κυριότερα:

Κατ' αρχήν επιτεύχθηκε ή αγορά συστήματος δύο ήλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν τῆς IBM καί ἑνός ἐκτυπωτῆ STAR ἀπό τό ποσό τῆς δωρεᾶς Μυλωνᾶ, συμπληρωμένο ἀπό τόν προϋπολογισμό τοῦ ιδρύματος. 'Επίσης, ἀγοράσθηκαν μία νέα δελτιοθήκη (κυρίως γιά τήν βιβλιογραφία τῆς Προϊστορικῆς 'Ελλάδας), μία χαρτοθήκη - σχεδιοθήκη, ὅπου τακτοποιήθηκαν οἱ χάρτες τῆς Γ.Υ.Σ., καρέκλες γραφείου καί εἰδικά τραπέζια γιά τοὺς ὑπολογιστές. 'Η 'Αρχαιολογική 'Εταιρεία δώρησε στό Κέντρο μία σειρά ὀρισμένων ἐκδόσεων τῆς πού εἶχε ζητηθεῖ ἀπό ἐτῶν καί ή Γαλλική 'Αρχαιολογική Σχολή ἕνα χρησιμοποιοιμένο ἀλλά καί χρησιμοποιοιήσιμο ἀκόμη μηχάνημα ἀναγνώσεως καί ἐκτυπώσεως μικροφίλμ.

Γιά πρώτη φορά ἐγκρίθηκε καί ή μετάβαση μελῶν τοῦ Κέντρου σέ ἐπιστημονικές ἀποστολές ἀνά τήν 'Ελλάδα, ή ὅποια ἀνακοινώθηκε κάπως καθυστερημένα καί σχεδιάζεται πλέον νά πραγματοποιηθεῖ πρὸς τό τέλος τοῦ ἔτους.

'Ο κατὰ προγράμματα ἀπολογισμός ἔχει ὡς ἐξῆς:

I. Στό Νεολιθικό Πρόγραμμα ('Αγλ. 'Ορφανίδη - Γεωργιάδη) συνεχίσθηκε ή καταγραφή, κωδικοποίηση καί μελέτη τῶν νεολιθικῶν εἰδωλίων τῆς 'Ελλάδας μέ σκοπὸ τήν ὀλοκληρωμένη δημοσίευσή τους κατὰ περιοχές. Μετά ἀπό σχετική ἔγκριση τοῦ 'Υπουργείου Πολιτισμοῦ καί τῆς Συγκλήτου τῆς 'Ακαδημίας, φωτογραφήθηκε, καταγράφηκε, ταξινομήθηκε καί κωδικοποιήθηκε μέρος (περισσότερα ἀπὸ 100) τῶν ἀδημοσίευστων νεολιθικῶν εἰδωλίων τῆς Θεσσαλίας, τὰ ὅποια πρόκειται νά δημοσιευθοῦν ἀπὸ τό ΚΕΑ. Προετοιμάσθηκαν σχετικές ἐπιστημονικές ἀνακοινώσεις γιά προσεχῆ συνέδρια.

II. Στό Κρητομυκηναϊκὸ πρόγραμμα ή Δ. Δανιηλίδου συνέχισε τήν συμπλήρωση τῶν στοιχείων τῆς ἔως τό 1987 βιβλιογραφίας γιά τήν κρητομυκηναϊκή θρησκεία, τῆς ὅποιας προγραμματίσθηκε ή συστηματική δημοσίευση ὑπὸ μορφή τόμου τῆς σειράς μονογραφιῶν τοῦ Κ.Ε.Α. 'Η ἴδια συνέχισε τήν ἔρευνά της γιά τό εἰδικὸ

θέμα τῶν ὀκτώσχημων ἀσπίδων καθὼς καὶ τὴν συμπλήρωση τοῦ «Βιβλιογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Προϊστορικῆς Ἑλλάδας».

Ὁ Χ. Μπουλώτης ἀσχολήθηκε μὲ ποικίλα θέματα τῆς κρητομυκηναϊκῆς θρησκείας. Στὸ πλαίσιο τῶν ἐρευνῶν του αὐτῶν καὶ γιὰ τὴ δημοσίευση τῆς διατριβῆς του μετέβη στὴ Γερμανία (Παν. τοῦ Würzburg) μὲ δίμηνη ὑποτροφία τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους.

III. Στὸ Κλασσικὸ Πρόγραμμα (Τοπικὰ Ἱερά - Λατρεῖες) ἡ Μ. Πιπιλῆ συνέχισε τὴν συγκέντρωση στοιχείων σχετικῶν μὲ τὶς Λακωνικὰ λατρεῖες. Κατὰ τὸν Ἀπρίλιο καὶ Μάιο πραγματοποίησε δύο ὀλιγοήμερες ἐπισκέψεις στὴν Λακωνία γιὰ μελέτη στὰ Μουσεῖα Σπάρτης καὶ Γυθείου καὶ γιὰ ἐπιτόπια ἔρευνα χώρων ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ πρόγραμμα.

Ἡ Ἀλ. Μουστάκα ἀσχολήθηκε μὲ τὴν μελέτη στοιχείων καὶ εὐρημάτων γιὰ τοπικὰ ἱερά τῆς Ἠλείας, καὶ προέβη σὲ σχετικὴ ἀνακοίνωση στὸ Συνέδριο Ἀρχαία Ἀχαΐα καὶ Ἠλεία» (19/5 - 21/5/89, Ε.Ι.Ε. - Αὐστρ. Ἀρχ. Ἰνστιτοῦτο).

IV. Ἀπὸ τὸ Ρωμαϊκὸ Πρόγραμμα ἐκτυπώθηκε καὶ κυκλοφόρησε μέσα στὸ ἔτος αὐτὸ ἡ πρώτη μονογραφία τοῦ Κέντρου: Κ. Μπουραζέλη, «Θ ε ί α Δ ω ρ ε ά. Μελέτες πάνω στὴν πολιτικὴ τῆς δυναστείας τῶν Σεβήρων καὶ τὴν Constitutio Antoniniana». Τὸ βιβλίον παρουσιάσθηκε ἀπὸ τὸν Ἐπόπτη τοῦ Κέντρου καθ. κ. Μιχ. Σακελλαρίου σὲ συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας.

Ἐποπτευόμενα προγράμματα.

α) Corpus Vasorum.

Προχώρησαν οἱ προετοιμασίες γιὰ τὴν τελικὴ ὑποβολὴ τεύχους τοῦ Corpus μὲ μυκηναϊκὰ ἀγγεῖα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχ. Μουσείου (Ἰω. Σακελλαράκης). Ἐγινε ἡ φωτογράφηση καὶ προχώρησε ἡ μελέτη τῶν ἀπτικῶν μελανόμορφων σκύφων τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου (Μ. Πιπιλῆ). Μετὰ ἀπὸ σχετικὴ ἀπόφαση τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κ.Ε.Α. γίνονται προσπάθειες γιὰ τὴν ἀνάθεση καὶ ἄλλων τευχῶν καὶ τὴν πληρέστερη στελέχωση τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὸ Corpus Vasorum τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

β) Tabula Imperii Romani.

Μόλις τὸν Ὀκτώβριο ἐπιτεύχθηκε ἡ ἐξασφάλιση πόρων ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν σύναψη δύο νέων συμβάσεων ἔργου μὲ τὴν ἀρχαιολόγο δρα Παυλίνα Καραναστάση καὶ τὴν ἱστορικὸν δρα Ἀγγελικὴ Πετροπούλου, ὥστε νὰ συνεχισθεῖ τὸ ἔργο. Προγραμματίζεται ἀρχικὰ ἡ ἔκδοση τοῦ σχεδὸν ἔτοιμου τμήματος γιὰ τὴν Ἀνατ. Μακεδονία - Δυτ. Θράκη (Ἄννα Ἀβραμέα) μετὰ τὴν συμπλήρωση τοῦ λημματικοῦ του μέρους καὶ τὴν ἐκπόνηση τοῦ ἀντίστοιχου χάρτη (σὲ

συνεργασία με την συγγραφέα και την Γ.Υ.Σ.). Επίσης προετοιμάζεται παραπέρα τὸ τμήμα τῆς Θεσσαλίας καὶ νησιωτικῶν περιοχῶν τοῦ Αἰγαίου.

***Άλλες δραστηριότητες τῶν ἐπιστημόνων τοῦ Κ.Ε.Α.:**

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κ.Ε.Α. πῆρε μέρος στὸ Διεθνὲς Παπυρολογικὸ Συνέδριο (Κάιρο, Σεπτέμβριος 1989) μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν: «Caracalla and the Linenworkers of Alexandria» καὶ στὸ Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὴν Ἀρχαία Μακεδονία (Θεσσαλονίκη, Ὀκτώβριος 1989) μετὰ τὴν ἀνακοίνωσιν: «Bemerkungen zum Dekret der Battynäer». Ἡ συντάκτρια Μ. Πιπιλῆ συνεργάστηκε στὸν τόμο Beazley Addenda (Β' ἔκδοσιν, Ὀξφόρδη 1989). Ἡ συντάκτρια Α. Μουστάκα συμμετέσχε στὶς ἀνασκαφὲς τοῦ Ἡραίου τῆς Σάμου. Δημοσιεύθηκε στὰ Πρακτικὰ τοῦ Τοπικοῦ Συνεδρίου Ἡλειακῶν Σπουδῶν τὸ ἄρθρον τῆς «Λατρευτικὸς ἀποθέτης στὶς ὄχθες τοῦ Ἀλφειοῦ» καὶ στὸ περιοδικὸν Gnomon βιβλιοκρισία τῆς τοῦ ἔργου τῆς Ν. Weil, La plastique archaïque de Thasos. Figurines et statues de terre - cuite de l' Artemision (Études Thasiennes 11, 1985). Ὁ συντάκτης Χρ. Μπουλώτης ἔδωσε διάλεξιν τὸν Μάιον μετὰ θέμα: «Ἡ γραφὴ στὸ Προϊστορικὸ Αἶγαϊο - Διάδοσιν καὶ περιορισμοί», στὰ πλαίσια τοῦ Συμποσίου «Ἡ σημασία τῆς γραφῆς» ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ἀετοπούλειον Πολιτιστικὸν Κέντρον Χαλανδρίου. Δημοσιεύθηκε τὸ ἄρθρον του «La déesse minoenne à la rame - gouvernail» στὸ TROPIS 1 (1989), σελ. 55 - 73.

Στὶς 22 Νοεμβρίου, μετὰ τὴν ἀνάληψιν καθηκόντων του στὸ Παν/μιο Ἀθηνῶν, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία.

Μὲ σεβασμὸν

Ὁ Διευθυντὴς

Κ. Μπουραζέλης